

Merknadsbehandling av høringsuttalelser til Planprogram for kystsoneplan – Kvæfjord, lbestad og Tjeldsund kommune

Vedlegg til fastsetting av planprogram 03.12.2025

Følgende høringsuttalelser er behandlet:

1. Avinor
2. Fiskeridirektoratet
3. Kystverket
4. Nord Fiskarlag
5. NVE
6. Sametinget
7. Statens vegvesen
8. Statsforvalteren
9. Vannområdekoordinator Sør- og Midt-Troms
10. Forsvarsbygg
11. DSB (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap)
12. Troms Fylkeskommune
13. Forum for Natur og Friluftsliv

Nr.	Institusjon/person	Innspill	Vurdering / kommentar
1	Avinor	<p>Det må ikke etableres anlegg eller installasjoner innenfor sjøområdene rundt lufthavnen som er i konflikt med høyderestriksjonsflater/hinderflater i restriksjonsplanen for lufthavnen.</p> <p>Avinor ber om at det opprettes en hensynssone H190 (sikringssone) med bestemmelse for det berørte sjøområdet rundt lufthavnen.</p>	Hensynssone H130 tas inn i plankartet.
		Sannsynligvis ikke behov for byggestriksjonsflate, selv om deler av planområdet berøres. Avinor tar forbehold om opprettelse av en hensynssone H190 (sikringssone) for det berørte sjøområdet med hensyn til BRA-krav i forbindelse med offentlig ettersyn av kystsoneplanen, når arealutnyttelse og høyder på planlagte tiltak er nærmere avklart.	Tas til etterretning. Dersom det blir aktuelt med vurdering av tiltak i området vil Avinor kontaktes.
		Det er av stor betydning for Avinor at det ikke etableres farlig eller villedende belysning for flyoperasjoner på lufthavnen eller for personellet i kontrolltårnet.	Ivaretas gjennom bestemmelser om lysbruk.
		<p>For å begrense fare for birdstrike må det ikke avsettes arealer for ny akvakultur i følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lavangsfjorden, innenfor 7 km fra Harstad-Narvik lufthavn. • Ofotfjorden, i området mellom kommunegrense (Evenes) ved Ramsteinneset og vestover mot Russvika. <p>Det må tas inn krav om ROS-analyse ved tiltak innenfor 13km radius for flyplassen.</p>	<p>Tas til orientering.</p> <p>Bestemmelse om ROS-analyse tas inn i planen.</p>

2	Fiskeridirektoratet	<p>I de nasjonale forventningene står det blant annet at «Helhetlig planlegging er nødvendig for å sikre ressursgrunnlaget for utvikling av natur- og kulturbaserte næringer som landbruk, reindrift, fiskeri og reiseliv.» Det er en nasjonal forventning at «Det settes av tilstrekkelige og egnede nye arealer for akvakultur gjennom oppdaterte regionale og kommunale planer for kystområdene, som også kan omfatte utvikling av akvakultur utenfor kysten og landbasert akvakultur. Planene ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.»</p> <p>De nasjonale forventningene skal følges opp i kommunenes planarbeid. Forventningene ligger til grunn for Fiskeridirektoratets medvirkning i planleggingen.</p>	Tas til orientering.
		<p>Revisjonen av kommunedelplaner for sjø gir en god anledning til å vurdere tidligere arealvalg i lys av ny vedtatt samfunnsdel og de satsinger som kommunestyrene har valgt for samfunnet. Kommunene skal i arealplanarbeidet gjennomgå tidligere avsatte arealformål i kommunedelplanene som ikke er tatt i bruk, og vurdere om de skal videreføres eller ikke. Arealstrategiene i samfunnsdelene vil ha stor betydning for hvilke valg som gjøres i arbeidet med revisjon av kommunedelplanen for sjø.</p>	Ivaretas i planarbeidet, dette er del av bakgrunnen for revisjon av planene.
		<p>Det er derfor viktig at kommunene sikrer god medvirkning i planarbeidet fra sentrale sektormyndigheter, samt lokalt, regionalt og nasjonalt næringsliv, ved at man blant annet aktivt tar kontakt med representanter fra disse, for eksempel fiskeri- og akvakulturnæringen og ulike produksjonsbedrifter.</p>	Ivaretatt gjennom referansegrupper
		<p>Fiskerienes ressursområder (gyte- og oppvekstområder for marin fisk) må inngå som tema som skal utredes i KU. For Fiskeridirektoratet er det avgjørende at alle nye akvakulturområder og tiltak/utbygging i sjøområdene og i strandsonen konsekvensutredes ut fra virkningene på fiskeri- og akvakulturinteressene, marine ressursområder (gytefelt og gyte og oppvekstområder) og viktige marine naturtyper.</p>	Ivaretas i KU
		<p>Et oppdatert kunnskapsgrunnlag bør ligge til grunn for eventuelle endringer i arealplanen.</p> <p>Vi har vurdert om det er behov for oppdatering av kystnære fiskeridata i kommunene. De dataene vi har for kommunene er oppdatert i flere runder. Når vi vurderer kystnære fiskeridata opp mot sporingsdata, historikk for faststående bruk og fangstdata vurderer vi at dataene gir et greit bilde på fiskeriaktiviteten. Vi er imidlertid blitt oppmerksom på to fiskeplasser med høy aktivitet, en i Ibestad og en i Kvæfjord,</p>	Tas til orientering. Kartportalen som benyttes i planarbeidet benytter til enhver tid sist oppdatert data.

		<p>som ikke fremkommer i våre data. Disse feltene er på bakgrunn av innmeldte faststående bruk nå registrert i våre kart</p>	
		<p>De nasjonale forventningene innebærer at de samiske interessene skal ivaretas i planleggingen av sjøsamiske områder. Kunnskapen om samiske fiskeriinteresser spesielt er begrenset. Det må legges til grunn at det er samiske fiskeriinteresser i planområdet. Kommunen bør vurdere behovet for innhenting av ny informasjon om samiske fiskeriinteresser.</p>	<p>Ivaretas i planprosessen og via konsultasjon med samiske interesser.</p>
		<p>Fiskeridirektoratet anbefaler at det i planprogrammet blir tatt inn at kommunene skal utrede om det i gjeldende kommuneplan er avsatt tilstrekkelig areal til akvakultur rundt eksisterende akvakulturlokalteter/-områder.</p>	<p>Dette er en del av hensikten med planarbeidet og bakgrunnen for revisjon av planene. Planprogrammet oppdateres.</p>
		<p>Å sikre fiskerne tilgang til nødvendig areal for utøvelse av fiske er viktig i arealplanleggingen.</p>	<p>Tas til følge</p>
		<p>I områder der det er registrert viktige gytefelt/gyteområder må avsettes som områder uten akvakultur og ivaretas i planarbeidet.</p>	<p>Tas til følge</p>
		<p>Følgende er et eksempel på bestemmelse for låssettingsplasser (underformål fiske, enbruk): «Områdene blir brukt til låssetting. I områdene er fiske prioritert. Innenfor områdene er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske» (pbl. § 11-11 nr. 3).</p>	<p>Tas til følge</p>
		<p>Når det gjelder viktige områder for aktive bunnberørende redskap anbefaler Fiskeridirektoratet å benytte følgende bestemmelse; «I områdene er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske, under dette plassering av anlegg, fortøyningsinnretninger, kabler, rør, flytebrygger, kaier og dumping.» (pbl § 11-11 nr. 3).</p>	<p>Tas til følge</p>
		<p>Fiskeridirektoratet tilrår at gyte- og oppvekstområder i kartet til kommuneplanens arealdel blir vist både med arealformål som inkluderer fiske og som hensynssone naturmiljø.</p>	<p>Gyte- og oppvekstområder avsettes som egne formål med tilhørende bestemmelser.</p>
		<p>Eksempel på bestemmelse til underformål «Fiske – gyteområde»: «Områdene er gyteområder/gytefelt. I områdene er fiske prioritert foran annen bruk. Innenfor områdene er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske, eller som kan hindre gytesuksess» (pbl. § 11-11 nr. 3).</p>	<p>Tas til følge</p>
3	Kystverket	<p>I det videre planarbeidet bør planforslagets påvirkning på eksisterende og fremtidig havn og havneområde gjøres rede for</p>	<p>Blir redegjort for i planbeskrivelse.</p>
		<p>Det vil i planprosessen være behov for å omtale planens virkninger på havner som eventuelt påvirkes av arealendringer. Kystverket ber om at planens endring i risiko- og sårbarhetsbildet til havnene inkluderes i ROS-analysen.</p>	<p>Ivaretas i ROS-analysen og i KU-tema «ferdsel og farleder». I planbeskrivelsen vil forholdet til havn og transport/ferdsel i sjø bli</p>

	<p>Det bes om at risiko- og sårbarhetsanalysen inkluderer sammenstøt mellom fartøy og bygningsmasse samt ulykker til sjøs. Det bes om at analysen inkluderer planlagte lyskilder og bebyggelse og vurderer hvorvidt navigasjonsbelysningen på sjø blir skjermet eller forurenset av annet lys. Analysen bør inkludere naturfarer som havnivåstigning og stormflo og vurdere hvorvidt havna er rustet til å tåle økning av ekstremvær.</p>	vurdert samlet for hele planområdet.
	<p>Kystverket forutsetter at planbeskrivelsen redegjør for virkninger for manøvrering i havna og drift av havna.</p>	Blir ivaretatt i planbeskrivelse.
	<p>Det er forventet en økning av elektriske fartøy i fremtiden, det bør derfor vurderes å legge til rette for nødvendig infrastruktur som ladestasjoner og landstrømanlegg på havneområdet for å imøtekomme dette.</p>	Blir vurdert i planarbeidet.
	<p>Havneområder anbefales avsatt til arealformålet havn/evt. molo og havneområde i sjø med tilhørende bestemmelser. Areal bak havneformål på land avsettes til teknisk infrastruktur.</p>	Ivaretas i plankart
	<p>Gjeldene planbestemmelse 4.4 kan videreføres for å sikre havnene.</p>	Tas til følge.
	<p>Vi gjør oppmerksom på at tiltak som kan påvirke sikkerheten, ferdselen eller forsvars- og beredskapsinteresser i farvannet (brygger, broer mv.), krever tillatelse etter havne- og farvannslovens § 14.</p>	Tas til orientering.
	<p>I det videre planarbeidet må planforslagets påvirkning på eksisterende og framtidig skipstrafikk gjøres rede for.</p>	Tas til orientering. Følges opp i planbeskrivelse, KU og ROS-analyse.
	<p>På generelt grunnlag vises det til at farledene skal vises som juridisk bindende samferdselslinje i plankartet. I gjeldende plan er store deler av forskriftsfestet farledsareal satt av til formålet farled, med egnede bestemmelser i planbestemmelsene punkt 4.3. Kystverket anbefaler at farledsformålet videreføres og at det vurderes å avsette areal til formålet farled for de sørlige sjøområdene rundt Tjeldodden.</p> <p>Det anbefales å sette av farledsareal for biled Astafjord-Salangen (2810) med anløp Grov, Torvika og Sandstrand, evt. i kombinasjon med annet underformål der det er overlapp.</p>	Farledslinjer legges inn i plankartet, og farledsareal vurderes i planprosessen.
	<p>Det må ikke planlegges arealbruk som kan komme i konflikt med navigasjonsveiledning i farvannet. Det er spesielt viktig at det ikke planlegges tiltak som kan skjerme for seilingssektorene fra fyrlyktene.</p> <p>Kystverket anbefaler følgende bestemmelse: «Innenfor planområdet er vedlikehold, fjerning</p>	Ivaretas i det videre planarbeidet. Bestemmelse tas inn.

		<p>og nyetablering av sjømerker og navigasjonsinnretninger tillatt, jf. pbl. § 1-8, fjerde ledd og § 11-11 nr. 4». Denne bestemmelsen knyttes både til hovedformålet bruk og vern av sjø og vassdrag, og hovedformålet landbruks-, natur-, friluft-, reindriftsområde.</p>	
		<p>Der kommunen har lokal kunnskap til eksisterende ankrings-, opplags-, eller riggområder bes det om at disse inkluderes i plangrunnlaget.</p> <p>Kystverket anbefaler bruk av arealformålet ankringsområde. Tilhørende planbestemmelse må sikre at bunn og vannsøyle er fri for andre permanente installasjoner. Det foreslås følgende bestemmelse: «Innenfor ankringsområde tillates ikke tiltak som er i konflikt med bruken av området til ankring, for eksempel kabler, rør, ledning eller andre tiltak som kan være til hinder for sikker ankring, jf. pbl. § 11-7 nr. 6.»</p>	Tas til følge.
4	Nord Fiskarlag	<p>I skrivende stund er det 41 aktive fiskere registrert i fiskermanntallet for Kvæfjord (7), lbestad (18) og Tjeldsund (16)</p>	Tas til orientering
		<p>I denne høringsuttalelsen redegjøres det for registrerte fiskeriinteresser. Fiskeridirektoratet har i deres arbeid med kartlegging av kystnære fiskeridata kartlagt bruks- og ressursområder av fiskeinteresse langs norskekysten (Fiskeridirektoratet; kart; Yggdrasil). I denne sammenhengen understreker vi at langt ifra all fiskeriaktivitet er kartlagt. Det samme gjelder ressursområder som gytefelt, gyteområder og fiskeplasser. Derfor er det en grunnleggende forutsetning for planarbeidet at det opprettes dialog med lokale og regionale fiskere (de reelle brukerne av sjøarealene i kommunene).</p>	Ivaretas i planarbeidet, fiskere deltar i referansegrupper.
		<p>Nord Fiskarlag ber derfor kommunene om å ta initiativ, i samarbeid med Fiskeridirektoratet, for å få revidert Kystnære fiskeridata slik at kartgrunnlaget oppdateres i tråd med dagens fiskeriaktivitet. Det gjøres oppmerksom på at Fiskeridirektoratet har bedre data på fiskeriaktivitet enn det som er tilgjengelig i deres kartportal. En slik oppdatert kartlegging vil styrke kunnskapsgrunnlaget og gjøres registrerte fiskeridata mer tilgjengelige, samtidig som den kan suppleres med fersk, relevant og treffsikker kunnskap fra lokale fiskere.</p>	Fiskeridirektoratet har vurdert dataen og oppdatert den, se innspill fra Fiskeridirektoratet.
		<p>I Kvæfjord kommunens sjøarealer er det gytefelt, gyteområder, oppvekst/beiteområder for torsk og alle arter. Det er fiskeplasser aktive og passive redskap og rekefelt. Det er kartlagt</p>	Ivaretas i videre planlegging.

		<p>flere fiskeområder for passive redskaper etter blant annet uer, men det er i dag ikke tillatt med direktefiske etter arten. Lokale fiskarlag har likevel spilt inn at det tidligere har vært flere svært mye benyttede og gode fiskeområder for uer i Kvæfjord, lbestad og Tjeldsund. Det er viktig å hensynta disse områdene, slik at de fortsatt er tilgjengelige dersom bestanden tar seg opp og direktefiske igjen tillates.</p>	
		<p>Det er kartlagt flere viktige bruks- og ressursområder i lbestad kommune. Dette omfatter både fiskeområder for passive og aktive redskaper, samt gyte- og beiteområder.</p> <p>Lokale Fiskarlag har opplyst at det er særlig viktig å ta hensyn til gyteområder for brosme, lange og kveite i og ved lbestad kommune. Gyteområdet for kveite nord i kommunen og ved Årbostad fremheves som spesielt viktig. Kveite trekker inn til dette område i fredningsperioden fra 20. desember til 20. april.</p>	<p>Ivaretas i den videre planlegginga</p>
		<p>Også i Tjeldsund kommune er det kartlagt flere viktige bruks- og ressursområder av betydning for fiskeriinteressene som må hensyntas. Ofotfjorden har tradisjonelt vært et viktig område for sildevandring, noe som også tiltrekker seg flere andre arter og gjør fjorden til et attraktivt fiskeområde. De siste årene har silden ikke trukket inn i fjorden, men dette er en syklisk utvikling som kan endre seg igjen. Det er derfor viktig å opprettholde fiskeområdene og bevare låssettingsplassene. Særlig må en unngå etablering av faste installasjoner eller andre tiltak som endrer bunn- og miljøforholdene på disse plassene. Låssettingsplassene er naturlig egnede områder for oppbevaring av fangst og har blitt brukt og utviklet gjennom generasjoner</p>	<p>Blir fulgt opp i videre planlegginga</p>
		<p>- Nye (foreslåtte) akvakulturlokaliteter må konsekvensutredes for miljørisiko og miljøeffekt.</p> <p>Det på bakgrunn av konsekvensutredning av alle nye/foreslåtte akvakulturlokaliteter lages en kunnskapssammenstilling av miljørisikoer og kjente påregnelige miljøeffekter av nye akvakulturlokaliteter. Utredningen bør også hensynta allerede etablerte lokaliteter, slik at en ser belastningen i en sammenheng. Det forutsettes at konsekvensutredningen holder høy faglig kvalitet, slik at dokumentene kan danne grunnlag for gode avveininger og vurderinger opp mot blant annet fiskeriinteressene.</p>	<p>Ivaretas i KU og ROS</p>
		<p>- Det må tas behørig hensyn til norsk og internasjonal miljørett</p>	<p>Ivaretas i KU og ROS og i planbeskrivelsen.</p>

		<p>Forvaltningen, herunder kommunene, er forpliktet til å hensynta, vurdere og utrede flere av miljøkonsekvensene av planene gjennom ulik lovgivning. Det vises blant annet til de prinsipper og bestemmelser som følger av naturmangfoldloven (nml.) §§ 8-12, vannforskriften, forurensingsloven og Grunnloven § 112.</p>	
		<p>Konsekvensutredning av miljørisiko- marint miljø, naturmangfold og økosystemer:</p> <p>... ber Nord Fiskarlag om at ethvert forslag til nye områder for akvakultur konsekvensutredes med henblikk på miljøkonsekvens. Videre ber vi om at de miljørisikoer som er nevnt ovenfor i pkt. 5.1.1 – 5.1.4 (Risiko for miljøpåvirkning som følge av tiltrekning av fisk til Oppdrettsmerder, Risiko for miljøpåvirkning som følge av fôr som slippes ut i Sjøarealet, Risiko for miljøpåvirkning ved bruk av avlusningsmidler, Miljøeffekt oppdrett av laks kan ha for vill torsk) ovenfor konsekvensutredes særskilt dersom det fremmes forslag om nye områder for akvakultur i, eller i nærheten av, fiskeplasser, rekefelt, gytefelt, gyteområder og/eller beite- og oppvekstområder i kommuneplanområdet.</p>	<p>Miljørisiko- marint miljø, naturmangfold og økosystemer m.m. utredes på et nivå tilpasset kommuneplannivået.</p>
		<p>Alle tiltak som krever etablering av fysiske installasjoner, medfører ekskluderende arealbruk. Det er viktig å unngå etablering av ekskluderende arealbruk som fortrenger fiskeplasser eller vanskeliggjør utøvelsen av fisket.</p> <p>Nord Fiskarlag anbefaler følgelig at kommunene søker å unngå overlapp mellom like høyt prioriterte eneformål ved utarbeidelse av den nye kystzoneplanen.</p>	<p>Blir vurdert i planarbeidet.</p>
		<p>Alle nye tiltak og anlegg i og ved sjø må konsekvensutredes med henblikk på å beregne tiltakets reelle arealbeslag. Konsekvensutredningen må redegjøre for tiltaket/anleggets påregnelige konsekvenser for fiskernes yrkesutøvelse.</p> <p>Arealbeslaget må inkludere forbudssone, fortøyninger og total mengde akvakultur i sjøområdet.</p>	<p>Ivaretas i KU og ROS</p>
		<p>Nord Fiskarlag foreslår at torskeoppdrett underlegges et generelt forbud i kommende Kommuneplanperiode.</p> <p>Etter Nord Fiskarlags vurdering levner Havforskningsinstituttets risikoreport ingen tvil om at det lille vi har av forskningsbasert kunnskap om effektene av torskeoppdrett, peker i retning av at oppdrett av torsk utgjør en uakseptabel risiko for vill kysttorsk.</p>	<p>Blir vurdert i planarbeidet.</p>

	<p>... kysttorsken er i en sårbar forfatning og det foreligger stor risiko for sykdomsspredning, rømming og genetisk påvirkning på vill torsk ved etablering av torskeoppdrett i Kvæfjord, Ibestad og Tjeldsund kommuner kommunes sjøarealer.</p>	
	<p>Vi registrerer at det i gjeldende kommuneplaner/kystsoneplaner er inntatt viktige fiskeriinteresser i arealplankartene, og at disse er regulert med arealbruksformålet «Fiske».</p> <p>Tilhørende planbestemmelser gir fisket prioritet i disse områdene. Etter Nord Fiskarlags vurdering er dette en hensiktsmessig og moderne måte å regulere kommunens sjøarealer på, som gir forutsigbarhet og tar ned konfliktnivået mellom ulike næringer.</p> <p>For det kommende planarbeidet gir vi følgende anbefalinger:</p> <p>Anbefaling 1: Plankartet og planbestemmelsene bør gjøres til gjenstand for revisjon, i tråd med resultatet av Fiskeridirektoratets revisjon av kystnære fiskeridata for kommunen.</p>	Tas til følge
	<p>Planbestemmelsen som skal regulere arealbruksformålet fiske bør utformes på følgende måte:</p> <p>«I fiskeområdene har fiske prioritet. I områdene er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske, herunder kabler, rør, flytebrygger, plassering av anlegg, fortøyningsinnretninger og dumping.»</p>	Tas til følge
	<p>Dersom det åpnes for nye lokaliteter for akvakultur i kommuneplanens arealdels sjøarealer bør alle arealer som avsettes til akvakulturformål inntas i plankartet til kystsoneplanen med egen fargekode og arealbruksformål «akvakultur», art som tillates oppdrettet angis positivt i planbestemmelsene (f.eks. laks, ørret og regnbueørret og/eller tare) og gis følgende planbestemmelse: «Torskeoppdrett tillates ikke».</p>	Tas til følge. Bestemmelser om arter vurderes i planarbeidet.
	<p>Nord Fiskarlag anbefaler størst mulig bruk av eneformål, da dette gir størst mulig forutsigbarhet og reduserer konfliktpotensialet.</p>	Tas til følge der
	<p>Dersom det kommer forslag om å legge til rette for anleggstiltak i strandsonen, som forutsetter sprenging og/eller utfylling i sjø, bør det utarbeides planbestemmelser som ivaretar livet i kystsonen. Sprenging, utfylling og utslipp av anleggsvann mv. kan skremme fisken og andre villlevende marine organismer. Slike tiltak kan også ta livet av fisk og andre livsformer.</p> <p>Nord Fiskarlag foreslår at planbestemmelsen/e utarbeider som følger:</p>	Dette vurderes i det videre planarbeidet.

		<ul style="list-style-type: none"> Tiltak som kan medføre støy, vibrasjoner, utslipp av anleggsvann, eller som på annen måte er egnet til å forstyrre eller skade gyttende fisk og/eller naturmangfoldet i kommunens sjøarealer, kan kun tillates utført i perioden august til desember. <p>Det er forbudt å iverksette tiltak som kan virke forstyrrende eller skadelig for livet i kystsonen i gyteperioden for torsk (januar-april/mai) og/eller oppvekstperioden for torsk (sen vår frem til sen sommer). Det kan ikke dispenseres fra denne bestemmelsen.</p>	
5	NVE	<p>Generelt er det kun et fåtall av våre fagområder som berøres i en kystsoneplan. For anlegg i sjø, vil skredmasser, skredvind og flodbølger kunne utgjøre en sikkerhetsrisiko for personell, for rømming av fisk og tap av materiell verdi.</p> <p>For tiltak under marin grense og for utfylling i sjø, er det viktig at risiko for områdeskred blir ivaretatt i kystsoneplanen.</p> <p>Kystsonen ligger under marin grense, og kan derfor være utsatt for kvikkleireskred.</p>	Ivaretas gjennom KU og ROS-analyse.
		Anbefaler at den kartbaserte veilederen og NVEs nettsider benyttes i planarbeidet.	Tas til orientering.
		Kommunen må vurdere om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser.	Ivaretas av kommunenes saksbehandling.
6	Sametinget	<p>Vi ber om at Sametingets planveileder aktivt brukes i arbeidet med kystsoneplan for kommunene. Planveileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, begrunner og konkretiserer hensyn som bør og må tas i planleggingen for å sikre det samiske naturgrunnlaget.</p>	Tas til orientering, veilederen legges til grunn i det videre arbeidet.
		<p>Sametinget ber kommunen om å innlede dialog med samiske interesser i en tidlig fase og sikre deres medvirkning i planarbeidet. Sametinget anbefaler at det tilbys konsultasjoner tidligst mulig i planprosessen.</p>	Tilbud om konsultasjon er sendt til samiske foreninger og reinbeitedistrikt. Ivaretas i videre planarbeid.
		<p>Kommunene som samarbeider om denne planen er en del av det tradisjonelle samiske bosettingsområdet. Sametinget forutsetter at etablering av akvakultur i disse tradisjonelle samiske kyst- og fjordområdene, alene eller samlet med andre tiltak i området, ikke går ut over muligheten til å utøve samisk tradisjonell næring og kultur i området</p>	Tas til orientering.
		<p>Sametinget ber at kommunene i konsekvensutredningen ser på hvordan arealene som avsettes til akvakultur samlet sett</p>	Tas til følge. Fiskeri representert i referansegruppa.

		påvirker muligheten til å utøve kystnære fiskeri. Vi ber at denne vurderingen gjøres i tett samarbeid med berørte fiskere.	
		Sametinget registrerer at kulturminner og kulturmiljø er ivaretatt både i kunnskapsgrunnlag samt vurderings- og beslutningsrelevante tema, og dette er vi fornøyde med.	Tas til orientering.
		Videre ønsker Sametinget å fremheve at tradisjonell samisk kunnskap skal vektlegges som en del av kunnskapsgrunnlaget ved offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, herunder ved forvaltning av fast eiendom (jf. naturmangfoldloven § 7-8). Vi ber derfor om at kommunene tar fram tradisjonell samisk kunnskap i planprosessen og at denne blir vektlagt.	Tas til orientering. Samiske interesser blir kontaktet som del av prosessen.
7	Statens vegvesen	Statens vegvesen legger til grunn at planavgrensningen muliggjør eventuelle rekkefølgebestemmelser, samt at nødvendige veg- og trafikktiltak lar seg gjennomføre.	Tas til orientering
		Det er positivt at Tjeldsund kommune søker å utarbeide én felles kystsoneplan framfor de to tidligere planene, og at den nye planen sikter å tilpasse seg nasjonale og regionale føringer. Dette vil bidra til å tydeliggjøre hvilken effekt tiltakene i kystsonen vil ha på infrastrukturen på land, samt å gi et helhetlig overblikk over sammenhengen mellom arealbruk og transportbehov, både på land og til sjøs, i hele kommunen.	Tas til orientering
		Statens vegvesen savner at det i pkt. 2.4 i planprogrammet vises til Nasjonal Transportplan som førende og rammegivende for den videre planprosessen.	Tas til følge, planprogrammet oppdateres.
		Det vil være hensiktsmessig at utredningstemaer som infrastruktur og transportbehov går inn på hvilke implikasjoner planforslaget vil ha for infrastruktur og trafikksituasjon rundt om i kommunen. Med dette mener vi at ved å legge opp til økt aktivitet, enten det er ved å legge til rette for eksempelvis nye kaier/havneområder, eller ved å videreutvikle eksisterende anlegg/tiltak vil trafikkbildet i kommunen påvirkes.	Blir vurdert i konsekvensutredning og ROS, og evt. redegjort for i planbeskrivelse
		Vi legger til grunn at kystsoneplanen vil inneholde rekkefølgekrav som sikrer at tiltak knyttet til trafiksikkerhet, framkommelighet, m.m. blir gjennomført i forbindelse med utbyggingen som blir regulert. Med dette mener vi også at eventuelle rekkefølgekrav skal sikre ivaretagelse av riksvegnettet, og at Statens vegvesen krever at der det skal kreves reguleringsplan som innebærer endringer av riksvegnettet vil Statens vegvesen kreve en	Rekkefølgekrav vil tas inn der det er aktuelt, nødvendig og relevant ift. arealbruken som avsettes i planen.

		teknisk detaljplan iht. vegnormalene som grunnlag.	
8	Statsforvalteren	Vi er positive til at kommunene går sammen om utarbeidelse av en interkommunal kystsoneplan for sine sjøområder. Interkommunale samarbeid er viktig ettersom sjø- og fjordsystemene og økosystemene i disse må sees som ett, og aktivitet i en kommunes sjøområder vil kunne få påvirkning i nabokommunene.	Tas til orientering
		Statsforvalteren tilbyr et møte med kommunene og konsulent mellom henholdsvis varsel om oppstart og vedtak av planprogram, og mellom vedtak av planprogram og høring av planforslag. Dette vil være en effektiv måte å diskutere faglige problemstillinger og er en mulighet til å gjøre nødvendige justeringer før høring.	Tas til orientering, møter med regionale myndigheter vurderes som aktuelt.
		Vi anbefaler kommunen å bruke forsknings- og kompetansemiljøer, slik som for eksempel Havforskningsinstituttet, og be om forvaltningsråd. Dette kan eksempelvis være råd om hvordan analysere sjøområdene med sikte på å finne egnede områder for akvakultur eller hvordan tolke offentlig tilgjengelige data.	Tas til orientering. Fagkompetanse blir benyttet i planarbeidet.
		Planprogrammet har en ryddig og god oppbygning. Men det bærer preg av å være en standardmal som i liten grad synliggjør lokale forhold og forutsetninger tilpasset planområdet i aktuelle kommuner.	Tas til orientering.
		I planprogrammet som er på høring gis det lite informasjon om hva slags kunnskapsgrunnlag som skal ligge til grunn for et planforslag, hvilke metoder som er tenkt benyttet for å skaffe den nødvendige kunnskapen, eller hvilke forhold som skal utredes etter kapittel 5 i konsekvensutredningsforskriften (kuf.). Vi viser her til kuf. § 14 som setter krav til innholdet i et planprogram. Vår vurdering er at planprogrammet som er på høring ikke tilfredsstillende kravene som er oppstilt her.	Dette er beskrevet i kap. 5 i planprogrammet. Oppdateres ved at kunnskapsgrunnlaget redegjøres for.
		Statsforvalteren erfarer at konsekvensutredninger til kystsoneplaner ofte er mangelfulle og ikke oppfyller kravene til utredningens innhold jf. kuf. kapittel 5. Slike mangler kan utløse innsigelse fra Statsforvalteren. Vi forventer derfor at kommunene gjør seg godt kjent med kravene i kuf. kapittel 5.	Tas til orientering. KU gjøres iht. veiledere og lovkrav.
		Vi opplyser om at veilederen det vises til (T1493) er opphevet, og erstattet av Veileder om konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven, 29.06.2021. Videre ønsker vi å understreke at Miljødirektoratets veileder M-1941 skal benyttes for konsekvensutredning av tema klima og miljø.	Planprogrammet oppdateres med omtale av gjeldende veiledere. M-1941 er en KU-veileder for detaljplaner og tiltak, ikke for

	Vi forventer at kommunene benytter veilederen aktivt i arbeidet med konsekvensutredningen.	overordnet nivå (kommune(del)planer).
	Det er store mangler i kunnskapsgrunnlaget om marint naturmangfold. Fiskere sitter på betydelig kompetanse om marint naturmangfold, som kan være til stor nytte i kystsoneplanleggingen. Vi anbefaler derfor at det legges en innsats i å få frem fiskernes kunnskap om marint naturmangfold innenfor planområdet	Fiskere og fiskeri bidrar aktivt i planarbeidet gjennom referansegruppe.
	Strømforhold i sjø må inngå i kunnskapsgrunnlaget	Dersom det finnes egnede offentlig tilgjengelige strømdata, vil disse bli brukt i planarbeidet.
	Der beslutningsrelevant kunnskap mangler, må ny kunnskap innhentes, jf. kuf. § 17 andre ledd. Kunnskapsgrunnlaget må være tilstrekkelig detaljert til å vurdere samlet belastning av planlagt aktivitet jf. § 18 tredje ledd og til å foreta vurderinger av alternativ lokalisering jf. § 19 andre ledd (sammenlikne ulike alternative områders virkning for miljø og samfunn). Vi viser her til Miljødirektoratets veileder M-1941, hvor det i 2023 er tatt inn at nye feltundersøkelser skal være hovedregelen der slik kartlegging mangler.	KU-forskriften § 18 fastslår at «For regionale planer, kommune(del)planer og planer etter andre lover enn plan- og bygningsloven, kan konsekvensutredningen begrenses til å redegjøre for virkningene planen eller programmet kan få på et overordnet nivå.» M-1941 er en KU-veileder for detaljplaner og tiltak, ikke for overordnet nivå (kommune(del)planer).
	Sivilombudet er tydelig på at selv om avsetting av akvakulturområder i plan krever videre behandling etter sektorlov, hvor det også kan være konsekvensutredningsplikt hvor vannforskriften § 12 skal vurderes, kan ikke kommunen skyve utredningene og vurderingene til konsesjonsnivået.	Vannforskriftens § 12 skal vurderes i planarbeidet og vurderingen tas inn i planbeskrivelsen.
	Miljøvirkningene av foreslåtte arealdisponering i kystsoneplanen må være tilstrekkelig belyste til at planmyndigheten har et grunnlag for å vurdere om det bør åpnes for den planlagte aktiviteten, og hvor den i så fall bør lokaliseres. Dette for best å ivareta hensynene til både miljø og samfunn jf. kuf. § 1. Vurdering av samla belastning skal gjøres på kommuneplannivå og ikke ved konsesjonsbehandling, og det er da også på kommuneplannivå at ulike interesser, miljøverdier og påvirkningsfaktorer i sjøarealene best kan ses i sammenheng. Vi forventer at kommunene setter seg inn i ombudets uttalelser.	Samlet belastning skal vurderes i planarbeidet og vurderingen tas inn i planbeskrivelsen. Vurderingene gjøres på et nivå tilpasset plannivået jf. KU-forskriften § 18.
	Statsforvalteren har i flere kystsoneplanprosesser erfart at kommunene først har fått innspill til ønsket lokalisering av akvakultur fra næringen ut fra næringens ønsker og behov, og deretter bruker planprosessen til å utrede disse områdene. Vårt standpunkt er at	Planarbeidet omfatter både innspill fra næringen, men også kommunens egne vurderinger og erfaringer legges til grunn for hvilke områder som utredes.

	<p>kommunen heller bør gjennomføre en egnethetsanalyse av sjøområdene med sikte på å finne de områdene med minst konflikt med nasjonale og vesentlige regionale interesser.</p>	
	<p>For Kvæfjord og Tjeldsund kommer det registrert kartlegginger av friluftslivsområder i Miljødirektoratets database, men samtlige av disse kartleggingene er gjort for 10 år siden eller mer. Det oppfordres til at kartleggingen for lbestad blir registrert i den sentrale databasen over friluftslivsområder, slik at den er lett tilgjengelig for forvaltningen og for andre interesserte</p> <p>Kommunene bør innhente oppdatert kunnskap om friluftslivsverdiene innenfor planområdet, og bør oppdatere sin friluftslivskartlegging etter Miljødirektoratets veileder.</p>	<p>Kartlegging for lbestad er sendt til registrering.</p> <p>Lokale og regionale friluftslivsorganisasjoner bidrar aktivt til planarbeidet gjennom referansegruppe.</p> <p>Det legges ikke opp til en revidert friluftslivskartlegging etter Miljødirektoratets veileder i dette planarbeidet.</p>
	<p>For samtlige akvakulturlokaliteter som foreslås i planen må virkninger for anadrom fisk konsekvensutredes og vurderes, herunder både påvirkning på det enkelte vassdrag og den samlede belastningen. Kvalitetsnorm for villaks skal legges til grunn for, og synliggjøres i, konsekvensutredningen.</p>	<p>Ivaretas i KU. Vurderingene gjøres på et nivå tilpasset plannivået jf. KU-forskriften § 18.</p>
	<p>Mattilsynets anbefaling om minsteavstand på 2,5 km mellom akvakultur med anadrome arter og viktige anadrome vassdrag kun gjelder sykdomsspredning mellom oppdrettsfisk og villfisk. Avstandskravet er ikke tilstrekkelig for å redusere faren for genetisk forurensning av oppdrettsfisk på ville anadrome arter (rømming) og tar heller ikke høyde for lusesmitte langs vandringsveier for vill anadrom fisk. I planens konsekvensutredning må virkningene på bestander med anadrom laksefisk vurderes i en avstand på minst 60 km (influensområde) fra tiltaket/akvakulturlokaliteten til det enkelte anadrome vassdraget.</p>	<p>Ivaretas i KU. Vurderingene gjøres på et nivå tilpasset plannivået jf. KU-forskriften § 18.</p>
	<p>Innenfor planområdet er det flere israndavsetninger, bløtbunnsområder og skjellsand. Dette er alle naturtyper som er viktige for naturmangfold, artsmangfold og gyte- og oppvekstområder. Det må unngås å legge til rette for tiltak som reduserer eller kan skade disse områdene.</p>	<p>Ivaretas i KU</p>
	<p>Naturvernområder må avsettes i plankartet med hensyssone båndlegging iht. pbl. § 11-8 d). Kommunene anbefales å være tilbakeholdne med å planlegge nye områder for akvakulturformål i nærheten av verneområder.</p>	<p>Ivaretas i plankartet.</p>
	<p>Vi anbefaler derfor at kommunene er tilbakeholdne med å planlegge nye områder for akvakulturformål i nærheten av områder som vurderes som viktige hekke, oppvekst, beite, og myteområder for fugl. Videre ber vi kommunene om å innføre ferdselsbegrensning og eventuelt</p>	<p>Ferdsels- og fartsbegrensinger vurderes i planarbeidet.</p>

	<p>fartsbegrensning for båt/vannskuter i områder som har stor betydning for fugl.</p>	
	<p>Vi viser til de nasjonale føringene og forventningene til kommunens arbeid med vannforvaltning i arealplanleggingen.</p> <p>Tema vannmiljø skal alltid utredes for kommuneplanens arealdel, jf. kuf. § 21. Regional vannforvaltningsplan for Troms og Finnmark 2022-2027 skal legges til grunn for planarbeidet.</p>	Vannmiljø vurderes i KU og planbeskrivelse
	<p>Dersom kommuneplanens arealdel/ kystzoneplan legger rammer for inngrep og aktiviteter i økosystemer i vann som kan påvirke miljøtilstanden, må dette konsekvensutredes og arealavsetningene må vurderes etter vannforskriften § 12. Dette vil alltid være tilfellet for akvakulturanlegg i sjø, deponiområder i sjø, havneområder og småbåthavner, moloer mv.</p>	<p>Ivaretas i KU og planbeskrivelse.</p> <p>Vannforskriftens § 12 skal vurderes i planarbeidet og vurderingen tas inn i planbeskrivelsen.</p>
	<p>Statsforvalter behandler konsesjoner/tillatelser etter forurensningsloven, akvakulturanlegg medfører utslipp av næringssalter, organisk materiale, og metaller.</p>	Tas til orientering.
	<p>Støy- og lysforurensning fra akvakulturanlegg må utredes. Planen må ha bestemmelser som sikrer at ingen utsettes for støy som overskrider anbefalingene i T-1442/2021, Retningslinjer for støy i arealplanlegging. Vi understreker også at det må gis bestemmelse som sikrer at sjenerende belysning ikke skal forekomme.</p>	Ivaretas i bestemmelsene.
	<p>Før kommunene vurderer å avsette områder til dumpeområder i sjø (deponi), må området være kartlagt med tanke på eksisterende naturmangfold på sjøbunnen (biologisk og geologisk mangfold).</p>	Ivaretas i KU. Vurderingene gjøres på et nivå tilpasset plannivået jf. KU-forskriften § 18.
	<p>Det er ikke anbefalt at kommunen stiller krav om reguleringsplan for akvakulturområder i sjø jf. Veileder Planlegging i sjøområdene pkt 6.4.13 og avklaringer mellom Statsforvalteren og KDD. Kystzoneplanen må være tilstrekkelig til å avklare hvor akvakultur for ulike arter kan etableres.</p>	Tas til orientering
	<p>Vi anbefaler at hovedformålet «bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone» avsettes med underformålene: ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, naturområder og friluftsområder - hver for seg eller i kombinasjon. Alle underformålene, også akvakultur, inngår i hovedformålet.</p> <p>Dersom det ikke angis underformål, sier pbl. at det i nødvendig utstrekning skal gis bestemmelser som klargjør vilkårene for bruk og vern av arealene.</p>	Ivaretas i plankartet og/eller planbestemmelser
	<p>Statsforvalteren forutsetter at kystzoneplanen fastsetter hvilke arter som kan etableres innenfor de ulike arealene avsatt til akvakultur,</p>	Dette blir vurdert i det videre planarbeidet.

		og at det i bestemmelsene tas inn oversikt over områdene.	
		For reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde er det ny tolkningsuttalelse ang. bruk av hensynssone pbl. § 11-8 tredje ledd bokstav f (H910). Dersom det blir aktuelt å bruke denne bør Statsforvalter kontaktes.	Tas til orientering. Dialog med statsforvalter dersom aktuelt å bruke H910.
		Krav til miljøkvalitet skal være overordnet og ikke ha form av konkrete bestemmelser om drift og teknologiske innretninger på det enkelte akvakulturanlegg.	Tas til orientering.
9	Vannområdekoordinator Sør- og Midt-Troms	Under nasjonale føringer for planarbeidet bør Vannforskriften inkluderes. Vannforskriften (FOR 2006-12-15-1446)1 gjennomfører EUs vanndirektiv i norsk lov, og er juridisk bindende for arealplanlegging etter plan- og bygningsloven.	Tas til følge, planprogrammet oppdateres.
		Under øvrige regionale planer er Regional vannforvaltningsplan for Troms og Finnmark lagt til grunn. Tjeldsund kommune har over 50 % av sine vannforekomster i Ofotfjorden vannområde, som tilhører Nordland vannregion. Regional vannforvaltningsplan for Nordland og Jan Mayen anbefales derfor å inkluderes. I Regional vannforvaltningsplan for Nordland og Jan Mayen inneholder regionale planretningslinjer kystsoneplanlegging (kap. 2.3). Det forventes at kommunene tar i bruk disse retningslinjene, og at de innarbeides i samfunns- og arealplanleggingsarbeidet.	Tas til følge. Planprogrammet oppdateres, retningslinjene blir benyttet i planarbeidet.
		Nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene bør omtales.	Tas til orientering.
		I planprogrammet legges det til grunn at det ikke legges opp til ny utredning av allerede regulerte utbyggingsområder dersom det kun gjelder mindre justeringer av type formål eller grensesetting. Unntak for KU-plikt gjelder kun der det konkrete tiltaket er utredet på overordna plan, og på tiltaksnivå. Overordnet KU vil ikke være tilstrekkelig. ... virkning av ny aktivitet på andre vannforekomster enn der tiltaket utføres, må vurderes. Dette for å sikre at påvirkningen på ferskvannforekomster og ytterligere vannforekomster innenfor planens influensområde blir vurdert med hensyn til å nå miljømålene om god økologisk og kjemisk tilstand	Behovet for KU vurderes for hver enkelt endring i planen. Vurderingene gjøres på et nivå tilpasset plannivået jf. KU-forskriften § 18.
		Vannmiljø er inkludert under utredningstema for miljø. Vurderingene knyttet til vannmiljø bør være jf. Vannforskriften, på vannforekomst nivå og i tråd med vannforskriftens miljømål om god økologisk og kjemisk tilstand	Ivaretas i KU på vannforekomst-nivå. KU-vurderingene gjøres på et nivå tilpasset plannivået jf. KU-forskriften § 18.

		Det er ønskelig at data som samles inn ved konsekvensutredninger registreres i databaser som f.eks Vannmiljø og naturdatabasen.	Tas til følge.
		For å sikre en helhetlig og bærekraftig forvaltning av vannressursene, anbefales det å inkludere den interkommunale vannområdekoordinatoren i det videre arbeidet med kystsoneplanen.	Tas til følge. Det legges til rette for at vannkoordinator inkluderes underveis i planarbeidet.
10	Forsvarsbygg	Henviser til egen veileder for arealbruksinteresser.	Veilederen tas i bruk i videre planlegging.
		I sjøområdene til Tjeldsund kommune har Forsvaret først og fremst interesser knyttet opp mot skytefelt i sjø, sikkerhetssoner for Ramnesodden skyte- og øvingsfelt og et forbudsområde i sjø i Ramsundet.	Ivaretas i videre planlegging,
		Forsvarets interesser må synliggjøres tydeligere i planprogrammet.	Tas til følge, oppdateres i planprogrammet.
11	DSB	<p>Siden Statsforvalteren har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Statsforvalterens oppfølging. DSB samarbeide med Statsforvalteren og vil gi faglig innspill til Statsforvalteren dersom det er nødvendig.</p> <p>Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.</p> <p>Dersom plansaken gjelder areal knyttet til etablert storulykkevirksomhet eller areal hvor det planlegges etablering av anlegg som sikkert eller muligens vil bli storulykkeanlegg, bes det også om at høringen sendes DSB på nytt. Det må fremgå av oversendelsen at saken gjelder plansak knyttet til anlegg omfattet av storulykeforskriften.</p>	Tas til orientering
12	Troms Fylkeskommune	<p>Fylkeskommunen mener at kommunen redegjør på en god måte hva formålet med planarbeidet er og hvorfor det er nødvendig med en revisjon av gjeldende plan. Planprogrammet er utformet på en god og oversiktlig måte. Fremdriftsplanen avhenger av at en rekke eksterne faktorer går som forventet og ikke forsinkes prosessen.</p> <p>Planprogrammet kunne med fordel gitt en nærmere beskrivelse av hvilke næringsaktører, lag og foreninger, interesseorganisasjoner og andre som blir berørt og hvordan man tenker seg å sikre medvirkning fra disse gruppene.</p> <p>Fylkeskommunen vil oppfordre kommunen til å legge vekt på å avklare mulige</p>	<p>Tas til orientering</p> <p>Planprogrammet oppdateres med oversikt over deltakere i referansegruppene.</p>

		<p>interessekonflikter i planarbeidet og innlede en tidlig dialog med aktører som kan ha ulike interesser til samme område.</p>	
		Fylkeskommunen anbefaler kommunen å gjennomgå sin dispensasjonspraksis for å se om de uttrykker behov for endringer i planen.	Tas til følge, kommunene følger dette opp i videre planarbeid.
		I kommunalt planarbeid er det viktig med brukervennlige dokument med klart og tydelig språk. Anbefaler bruk av klarspråk i planen.	Tas til følge.
		Savner en gjennomgang av hvordan arbeid med bærekraftsmålene ønskes gjennomført og forankret i arbeidet med kystsoneplanen.	Omtales nærmere i planbeskrivelsen.
		Under pkt. 4.2 bør også det også omtales verdifulle kulturmiljø og kulturhistoriske landskap som kan påvirkes negativt (skjemming av opplevelse og tilgang) i planlegging av nye tiltak i sjø.	Tas til følge, planprogrammet endres.
		Vi oppfordrer kommunene til å kartlegge hvilke kulturmiljø og landskap som bør beskyttes mot tiltak i sjø for å sikre de kulturhistoriske verdiene. Fylkeskommunen ber om at det rettes ekstra oppmerksomhet på kultur miljø og landskap av nasjonal interesse (KULA) og utvalgte kulturmiljø i landskapet (UKL). Også kulturlandskapet Skallan-Rå må ivaretas.	Landskap og kulturmiljø ivaretas i KU og planbeskrivelse.
		Anbefaler at planen fremmes i planforum. Erfaringsmessig er det i arbeidet med kommuneplanens arealdel nyttig med en runde i planforum ved oppstart, og deretter når hensynssoner og nye arealformål begynner å legges inn i et planutkast.	Tas til følge. Planarbeidet meldes inn til planforum.
13	Forum for Natur og Friluftsliv	<p>Vi registrerer at det er behov for flere lokaliteter til havbruk, men også friluftslivsområder. Balanse mellom bruk og vern er også et moment som går igjen. Ved å se på sjø og fjordsystemene og økosystemene samlet, vil en også kunne se hvordan tiltak og endringer i arealbruken i en kommunes sjøområder vil kunne få påvirkning i nabokommunene og vi mener det er relevant å se denne planen i sammenheng med Senja kommune sin kystsoneplan.</p> <p>Vi mener prioriterte mål bør ta hensyn til at det i det aktuelle planområdet allerede er utfordringer knyttet til for mange lokaliteter for havbruk- dette er tydelig blant annet i tilstanden for en rekke anadrome vassdrag som er tilknyttet de aktuelle sjøområdene.</p> <p>Vi mener derfor at målet for planen må være å få lokaliteter til industri (inkludert havbruk) på et nivå som gir kystnaturen en mulighet til å tåle eksisterende påvirkning og aller helst restaureres.</p>	<p>Helhetlig planlegging av sjøarealene er viktig mål, og bakgrunnen for at kommunene går sammen om planarbeidet.</p> <p>Helhetlig og bærekraftig bruk og utvikling av sjøarealene er målsetning for alle tre kommunene.</p>
		Utredning kun på overordnet nivå av de enkelte forslag til nye utbyggingsområder vil etter	Utredningene gjøres iht. gjeldende krav og veiledning.

	<p>gjeldende praksis ikke være tilstrekkelig for å åpne for nye lokaliteter for akvakultur. Fagkunnskap og faglig skjønn vil trolig ikke være tilstrekkelig og vi mener det må åpnes for konkrete marine naturtypekartlegginger. Det vises til Sivilombudets uttalelser</p>	
	<p>Et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag på dette plannivået er også nødvendig for å kunne vurdere samlet belastning – samt vurderinger etter vannforskriften § 12.</p>	<p>Beskrivelse av kunnskapsgrunnlag og metode oppdateres i planprogrammet.</p>
	<p>Vi er kjent med at Kvæfjord kommune har fått midler til kartlegging av marint naturmangfold og denne kartleggingen mener vi er et viktig kunnskapsgrunnlag for denne planprosessen.</p>	<p>Kartleggingen gjennomføres ikke som del av selve planarbeidet, men resultat fra kartleggingen vil inngå i kunnskapsgrunnlaget.</p>
	<p>Friluftsliv- herunder også fiskeplasser for matauk og lokal kultur – krever et oppdatert kunnskapsgrunnlag. Vi er kjent med at det er varierende oppdatering på verdisetting og kartlegging av friluftslivsområder i disse kommunene og oppfordrer til tett dialog med Midtre- Hålogaland friluftsråd i forbindelse med å klargjøre hvor det ikke er et oppdatert kunnskapsgrunnlag eller eventuelt hvor det er behov for mer kunnskap. Vi gjør oppmerksom på at det svært ofte IKKE foreligger et godt nok kunnskapsgrunnlag om lokale fiskeplasser.</p>	<p>Friluftsliv og fiske inngår som del av referansegruppene, og det er oppfordret for innspill til kunnskapsgrunnlaget på temaet.</p>
	<p>Tareoppdrett- dette er et relativt nytt satsningsområde og vi mener det er behov for utredninger av marint naturmangfold, friluftsliv og sjøfugl før man eventuelt åpner for lokalitet til denne næringen. Det foreligger pr. i dag ikke et godt nok kunnskapsgrunnlag om virkninger av denne type industri og vi mener derfor at konkrete utredninger i felt og føre-var prinsippet må være førende i planprosessen.</p>	<p>Blir vurdert dersom det blir aktuelt med slike lokaliteter.</p>
	<p>Torskeoppdrett- i lys av ny kunnskap mener vi at eksisterende lokaliteter må vurderes på nytt og tas ut av kystzoneplanen, dette av hensyn til villfisk:</p>	<p>Planen vil avklare hvilke arter i akvakulturområder som skal tillates.</p>
	<p>virkning akvakultur av laksefisk på hvitfisk er tema som må adresseres i konsekvensutredningen i tillegg til vurdering av påvirkning på anadrom fisk fra havbruk (lus, rømming og utslipp)</p>	<p>Påvirkning til fiske, natur og miljø blir vurdert i KU. Vurderingene gjøres på et nivå tilpasset plannivået jf. KU-forskriften § 18.</p>
	<p>Sjørørret oppholder seg lengre i områder med høy belastning av lakselus enn laksen. Det gjør at sjørørreten må ha en egen indikator om den skal inkluderes i Trafikklyssystemet- vi mener dette må være med i vurderingene av konsekvenser for sjørørret.</p>	<p>Blir vurdert som del av KU</p>
	<p>Vi kan ikke se at potensielle verneområder søkes dokumentert i planprosessen og oppfordrer sterkt til at dette inngår dersom det viser seg at egnede arealer blir dokumentert- for eksempel med tanke på marint naturmangfold eller sjøfugl.</p>	<p>Det er egne prosesser for naturvern som går uavhengig av kommunale planprosesser. Planarbeidet kan eventuelt vurdere områder som bør få særskilt beskyttelse gjennom</p>

		eget naturformål eller hensynssone.
	Det er uklart om kommunene i Sør-Troms ønsker å utrede miljøbestemmelser i forbindelse med planarbeidet, men vi mener dette bør gjøres i tråd med praksis i kystsoneplanlegging pr. i dag. Det er mulig å stille miljøkrav i kystsoneplanens bestemmelser.	Miljøkrav vil bli vurdert i videre planarbeid.
	Lysforurensning bør være et utredningstema i forbindelse med hovedtema forurensning. Dette da for eksempel ny industri/havbruk vil medføre økt lysforurensning og følgelig bør dette belyses i konsekvensutredningen.	Inngår som del av KU og vurdering av påvirkning til omgivelsene.
	Vi mener det i vurderingen av samlet belastning må inngå vurderinger av: <ul style="list-style-type: none"> • konsekvenser for anadrome vassdrag i tilslutning til fjordområdene • hva konsekvensene for influensområdet til planområdet er -herunder er det viktig å se hen til Senja kommune sin pågående planprosess for sine kystområder. • Kystverket har planlagt en rekke tiltak i deler av planområdet og vi mener dette må inngå i vurdering av samlet belastning. 	Inngår som del av samlet vurdering
	Forum for natur og friluftsliv Troms har en representant (koordinator) i referansegruppe for friluftsliv og miljø. Vi ser frem til å bidra i dette arbeidet sammen med representanter fra blant annet lokale lag og foreninger. Vi arrangerer også gjerne innspillmøter dersom det er behov for dette og etter nærmere avtale om tidspunkt med prosjektledelsen. Vi oppfordrer til lett tilgjengelig informasjon om folkemøter og lignende- samt å tilrettelegge godt med tanke på tidspunkt. Vi mener det også kan være en fordel med møter der alle aktørene er invitert samtidig for innsikt i de ulike perspektivene. Det er positivt at man har åpnet for en kartportal, men minner også om at ikke alle er komfortable med denne type teknologi og at fysiske kart på folkemøter også bør være et tilbud- for eksempel. Vi anbefaler en nettside der dokumenter, kart, innspill og progresjon legges ut.	Tas til etterretning. Folkemøter annonseres av kommunene i avis, på egne nettsider og i sosiale medier. Kartportalen er hoved løsningen, men det er åpnet for innspill også på papir eller epost. Papirkart på folkemøter blir også benyttet. Kommunene bruker egne nettsider for informasjon om planarbeidet.